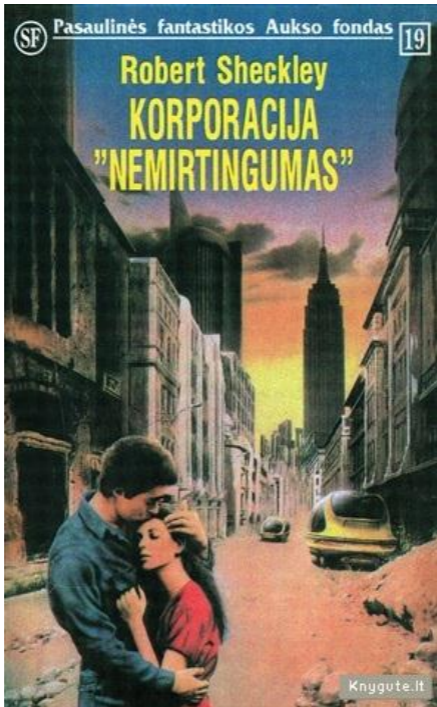

SF

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

19

Robert Sheckley
**KORPORACIJA
"NEMIRTINGUMAS"**

Robert Sheckley
KORPORACIJA "NEMIRTINGUMAS"
Mokslinis fantastinis romanas ir apsakymas

Tomas Bleinas dažnai susimąstydavo apie ankstyvą savo mirtį. Kodėl jis atsisveikino su gyvenimu žūdamas autokatastrofoje? Kodėl po mirties neprasmego į nebūtį, nepateko į pragarą ar rojų, o atsidūrė... ateityje, kur didžiausias deficitas - žmogaus kūnas, kodėl jį persekioja pusgyvis zombis, kodėl galinga organizacija nori iš Tomo atimti naująjį kūną?

Iš anglų kalbos vertė ŽIVILĖ SAMĖNAITĖ,
IRMINA DOMEIKIENĖ

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
19 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Robert Sheckley - IMMORTALITY, INC.
New York, Tor books, 1991

Viršelis dailininko Jimo Burns'o

Copyright © by Robert Sheckley, 1964

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1994

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Turiny's

Kosmoso auka

Korporacija "Nemirtingumas"

Kosmoso auka

Hedvelas įdėmiai žiūrėjo į planetą Jo kūnu perbėgo džiugus drebulys. Tai buvo nuostabus žalių miškų, raudonų kalnų ir neramių pilkai žydrų laukų pasaulis. Prietaisai skubiai surinko visą reikalingą informaciją ir pranešė, kad žmogui planetoje gyventi galima.

Hedvelas išvedė laivą į orbitą ir atsivertė savo užrašų knygelę.

Jis buvo rašytojas, knygų "Balti asteroidų žiedo šešėliai", "Tolimojo kosmoso saga", "Tarpplanetinio klajoklio užrašai" ir "Terira - paslapčių planeta" autorius.

Savo bloknote jis užrašė:

Prieš mane - paslaptinga ir viliojanti naujoji planeta. Ji meta iššūkį mano vaizduotei. Ką aš ten atrasiu? Aš, žvaigždžių klajūnas. Kokios keistos paslaptys laukia manęs po žaliaja jos miškų danga? Ar yra ten pavojų? Ar atsiras ten tyki vietelė pailsusiam bastūnui?

Ričardas Hedvelas buvo liesas, pablyškęs, aukštaūgis vaikinasis ryškiai rudais plaukais. Tėvas jį aprūpino dosniu palikimu, už kurį šis įsigijo CC klasės kosminę škuną. Paskutiniuosius šešerius metus jis keliavo šiuo senutėliu

laineriu ir rašė kupinas susižavėjimo knygas apie vietas, kuriose lankėsi. Bet jo susižavėjimas dažniausiai buvo dirbtinis. Tos planetos nebuvo labai patrauklios.

Hedvelas pastebėjo, kad visi čiabuviai - nepaprastai kvaili, bjaurūs, purvini laukiniai padarai, jų maistas nepakenčiamas, o apie kokias nors gražias manieras negalėjo būti nė kalbos. Bet, nežiūrint į tai, Hedvelas rašė romantiškus kūrinius ir tikėjosi kada nors juos išspausdinti.

Planeta buvo maža ir graži. Didelių miestų čia nesimatė. Paprastai tokiose planetose Ričardas gyvendavo mažuose kaimeliuose, šiaudais dengtose trobose.

"Galbūt aš ir čia jas atrasiu", - laivui leidžiantis tarė sau Hedvelas.

Anksti ryte Kataga ir jo dukra Melė perėjo tiltą ir pasuko link Smėlio Kalno, norėdami priškinti frago gėlių. Niekur daugiau l gatėje nebuvo tokių didelių frago gėlių, kaip Smėlio Kalne. Ir tai nenuostabu - juk kalnas buvo besišypsančio dievo Tengukerio simboliu.

Vėliau, įdienojus, jie susitiko Brogą, gana nuobodų, įdomų nebent pačiam sau, jaunuolį.

Melė juto, jog turi atsitikti kažin kas labai svarbaus. Ji dirbo lyg sapne, judėdama lėtai ir svajingai. Jos plaukai plaikstėsi vėjyje. Visi daiktai jai atrodė pilni slaptos prasmės. Ji įdėmiai pažiūrėjo į kaimą - išilgai upės išsibarsčiusių nedidelių trobelių grandinę, ir susižavėjusi nukreipė savo žvilgsnį pirmyn, į Bokštą, kur vykdavo visos igatiečių vestuvės, po to tolyn - ten, kur driekėsi jūra.

Aukšta ir liekna, Melė buvo pati gražiausia mergina Igateje; su tuo sutiko netgi senasis šventikas. Ji troško būti dramatiškų įvykių centre. Tačiau kaime diena vijo dieną, o ji gyveno rinkdama frago gėles po karštais dviejų saulių spinduliais. Ir tai atrodė neteisinga.

Jos tėvas dirbo energingai. Jis žinojo, kad netrukus šios gėlelės rūgs statinėse. Šventikas Legas išrėš sielas gelbstinčią kalbą ir, kai visi formalumai bus baigti, visas kaimas, įskaitant ir šunis, sulėks į išgertuves.

Šios mintys spartino jo darbą. Be to, nenorėdamas sumenkinti savo prestižo, Kataga ruošė gudru planą.

Brogas išsitiesė, savo juostos galu nusišluostė veidą ir pažvelgė į dangų, norėdamas ten rasti nors kokį lietaus ženklą.

- Oi! - suriko jis.

Kataga ir Melė sužiuro aukštyn.

- Ten! - sukliko Brogas. - Ten, ten!

Aukštai virš jų lėtai leidosi sidabrinė dėmelė, apsupta raudonos ir žalios ugnies čiurkšlėmis. Ji plėtėsi ir netrukus virto didžiuliu kamuoliu.

- Pranašystė! - pagarbiai sušnibždėjo Brogas.

- Dabar, po tiekos amžių laukimo!

- Bėkim į kaimą papasakoti! - sušuko Melė.

- Palauk, - treptelėjęs koja tarė Brogas. - Aš pirmas tai pamačiau, supratai?

- Žinoma, tu pirmas, - nekantriai šūktelėjo Melė.

- Ir todėl, kad pamačiau pirmas, - užbaigė Brogas, - aš pats nunešiu šitą žinią į kaimą.

Brogas norėjo to, ko lгатėje norėjo visi. Bet garsiai įvardinti šį norą buvo nepadoru. Tačiau Melė ir jos tėvas suprato.

- Ką tu apie tai galvoji? - paklausė Melės Kataga.

- Aš manau, kad jis to nusipelnė, - atsakė ši.

Brogas patrynė rankas.

- O gal tu norėtum, Mele? Galbūt tai padarysi pati?

- Ne, - atsakė Melė. - Apie tokius dalykus rei-

kia papasakoti šventikui.

- Prašau! - sušuko Brogas. - Legas gali pasakyti, kad aš dar nevertas. Prašau, Kataga! Padaryk tai pats!

Kataga suprato, jog duktė nenusileis, ir atsiduso.

- Atleisk, Brogai. Jei tai būtų tik tarp mūsų... Bet Melė tokiais klausimais labai skrupulinga. Tegul sprendžia šventikas.

Visai nusiminięs Brogas linktelėjo galvą. Sfera leidosi netoli kaimo. Trys igatiečiai čiupo savo maišus ir pasuko namo.

Jie priėjo tiltą, nutiestą virš šėlstančios upės. Pirmas perėjo Brogas, po to Melė. Kataga iš už diržo išsitraukė peilį.

Melė ir Brogas šito nepastebėjo. Jie stengėsi išlaikyti pusiausvyrą ant siūbuojančio ir slystančio iš po kojų statinio.

Tiltas buvo padarytas iš vynuogienojų, ir viduryje Kataga nutvėrė pagrindinę vynšakę, kuri laikė visą konstrukciją. Akimirksniu jis rado vietą, pažymėtą prieš keletą dienų. Jis skubiai brūkštelėjo per ją peiliu. Dar du ar trys pjūviai - ir vynuogienojas nebeatlaikys žmogaus svorio. Bet šiandien užteks ir šito. Patenkintas savimi, Kataga paslėpė peili ir nuskubė-

Jo paskui Mele ir Brogą.

Kai pasklido gandai apie ateivį, kaimas visas persimainė. Nei vyrai, nei moterys nebegalėjo kalbėti apie ką nors kita, ir priešais Instrumentų Kapą prasidėjo improvizuoti šokiai.

Bet jie tuoj baigėsi, kai tik iš Tengukerio šventyklos šlubčiodamas išėjo senas šventikas.

Legas buvo iškaršęs, išsekęs ilgšis. Po daugelio tarnybos metų jis supanašėjo su besišypsančiu dievu, kuriam tarnavo. Jo pliką galvą puošė juosta su plunksnomis, o rankoje jis laikė sunkų vėzdą.

Žmonės susibūrė priešais jį. Brogas, trindamas rankas, stovėjo šalia šventiko.

- Mano liaudie, - prabilo Legas. - Išsipildė sena igatiečių pranašystė. Didžiulė, spindinti sfera nusileido iš dangaus, kaip ir buvo išpranašauta. Jos viduje turėtų būti būtybė, panaši į mus, ir tai bus Tengukerio Pasiuntinys.

Pritardami žmonės linkčiojo galvas. Visų veiduose atsispindėjo susižavėjimas.

- Pasiuntinys atliks didžius darbus. Jo poelgiai bus tokie, kokių mes iki šiol negalėjome

nė įsivaizduoti. Ir kai jis baigs darbus ir nuspręs pailsėti, jis gaus užtarnautą atpildą. - Lego balsas virto šnabždesiu. - Atpildas bus toks, kokio laukia ir meldžia visi Igatės žmonės. Tai bus paskutinė dovana, kurią Tengukeris skirs tam, kuris jam ir visam kaimui atneš ramybę.

Šventikas atsisuko į Brogą.

- Tu, Brogai, - pasakė jis, - pirmasis pastebėjai pasirodant Pasiuntinį. Tu atnešei į kaimą džiugią žinią. - Legas išskėtė į šonus rankas. - Bičiuliai! Brogas nusipelnė atpildo!

Dauguma su juo sutiko. Tiktai Vasis, turtingas pirklys, paniuro.

- Tai neteisinga, - ištarė jis. - Mes dėl to visą gyvenimą dirbome ir dovanojome šventyklai brangias dovanas. Brogas dirbo nepakankamai uoliai, kad gautų atpildą. Be to, jis iš neturtingos šeimos.

- Tas tiesa, - sutiko šventikas, o Brogas sunkiai atsiduso. - Bet Tengukerio dovanos skirtos ne tik turtingiesiems. Jis gali gauti pats vargingiausias Igatės pilietis. Ir jeigu Brogas nebus apdovanotas, kaipgi gali tikėtis atpildo likusieji?

Žmonės pritariamai sušurmuliavo, ir Brogo

akys nušvito dėkingumu.

- Klaupkis, Brogai, - pasakė šventikas. Jo veidas spindėjo gerumu ir meile.

Brogas atsiklaupė. Kaimo gyventojai sulaukė kvėpavimą.

Legas pakėlė savo sunkų vėzdą ir iš visų jėgų smogė Brogai per galvą. Brogas nuvirto, susirietė ir išleido kvapą. Jo veide amžiams sustingo maloni pasitenkinimo išraiška.

- Kaip tatai nuostabu! - pavydžiai sušnabždėjo Kataga. Melė palietė jo ranką.

- Nesirūpink, tėti. Kada nors ir tu gausi savo atpildą.

- Tikiuosi, - atsakė Kataga. - Bet kaip galiu tikėtis? Atmink Riją. Tas senis visas jėgas atidavė, norėdamas gyvybę palydėti smurtine mirtimi. Bet kokia smurtine mirtimi! Ir ką gi? Nusibaigė miegodamas! Tai kokia gi mirtis laukia manęs?

- Na, visuomet būna keletas išimčių.

- Galėčiau paminėti dar tuziną tokių nelaimėlių, - atsakė Kataga.

- Pasistenk apie tai negalvoti, tėti, - paprašė Melė. - Aš žinau, kad tu numirsi puikiai, taip, kaip Brogas.

- Galgi, galgi... Bet kai pagalvoji, tai Brogas

mirė pernelyg paprastai, - jo akys nušvito. - Aš norėčiau kažko iš tikro didingo, kažko skaudžiai sudėtingo, kaip kad nusipelnė dievo Pasiuntinys.

Melė apsidairė.

- Tai ne tavo jėgoms, tėti.

- Tiesa, - sutiko Kataga. - O taip, vienąsyk... - pats sau šyptelėjo jis.

Iš tikrųjų, vienąsyk vienas inteligentiškas ir drąsus žmogus ėmėsi visko pats ir suruošė savo nuosavą smurtinę mirtį nelaukdamas, kol šventikas teiksis pasiųsti jį į aną pasaulį. Galite tai vadinti erezija ar dar kaip nors, bet vidinis balsas atkakliai tvirtino Katagai, kad žmogus turi teisę numirti taip maloniai ir savitai, kaip jam to norisi.

Mintis apie pusiau nupjautą vynuogienoją džiugino Katagą. Kokia laimė, kad jis nemoka plaukti!

- Eime, - tarė Melė, - pakviesim Pasiuntinį.

Jie nusekė paskui kitus į lygumą, kur nusileido sfera.

Ričardas Hedvelas atsilošė minkštame piloto krėsele ir nusišluostė nuo kaktos prakaitą. Pas-

kutiniai čiabuviai jau paliko laivą, bet Ričardas dar girdėjo, kaip jie dainuoja ir juokiasi, grįždami į vakaro sutemų gaubiamą kaimą. Piloto kabina buvo pilna medaus, gėlių ir vyno kvapo.

Kažką prisiminęs, Hedvelas nusišypsojo ir paėmė savo užrašų knygele. Išsirinkęs plunksnakotį, užrašė:

*Kaip gera lгатėje, nuostabių kalnų ir šėls-
tančių upių, milžiniškų juodų smėlio paplūdi-
mių ir žaliuojančių džunglių, vešlių miškų ir
didžiulių žydinčių medžių planetoje.*

Neblogai, pamanė pats sau, prikando lūpą ir tęsė:

*Čia gyvenantys žmonės priklauso mielai
humanoidų rasei, jų gelsvai ruda odos spalva
maloni akiai. Jie sutiko mane gėlėmis ir šo-
kiais. Reikšdami savo džiaugsmą, jie sudaina-
vo daug dainų.*

*Aš niekada anksčiau negirdėjau tokios nuo-
stabios kalbos. Greit pasijutau čia kaip namie.
Jie geri žmonės su neblogu humoro jausmu,
mandagūs ir drąsūs. Gyvena jie santarvėje su
gamta. Kokia tai puiki pamoka civilizuoti
žmonijai!*

Taip ir traukia širdį prie jų ir prie Tengukerio

- pagrindinės jų dievybės. Turiu mažutę viltį, kad čia niekada neateis Civilizuota Žmonija su savo žudymo ir naikinimo įrankiais, - neateis ir nenušluos nuo lगतés paviršiaus šios puikios civilizacijos.

Hedvelas išsirinko didžiausią plunksną ir užrašė:

YRA ČIA MERGINA, VARDU MELĖ...

Jis atsiduso, padėjo plunksną, pasiėmė anks-tesniają, užbraukė, ką parašęs, ir tęsė:

"Juodaplaukė mergina, vardu Melė, neabejo-tina gražuolė, priėjo prie manęs ir pažvelgė į sielą savo giliomis akimis."

Jis pagalvojo ir vėl užbraukė frazę. Paniuręs permetė mintyse keletą variantų:

... Jos vaiskios rudos akys žadėjo daugybę malonių minučių...

... Jos mažytė burna truputį virptelėjo, kai aš...

... Jos maža rankutė akimirksniui palietė mano delną...

Jis suglamžė lapą. Penki pradykinėti mėne-siai dabar atsiliepė jo darbui. Todėl jis nu-sprendė grįžti prie pagrindinio straipsnio, o Melę palikti vėlesniam laikui....